

Mentális zavarral, hajléktalanságban élő kliensek ellátása

Szakmai beszámoló 2022

Készítette: Dr. Bulyáki Tünde (Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda)

I. Intézményi támogatások, fejlesztések

A mentális zavarral élő személyek ellátására fókuszáló intézmények – Kálvária Átmeneti Szállás, Táblás Átmeneti Szállás, Váci úti Éjjeli Menedékhely és Nappali Melegedő – szakmai támogatása, ellátásfejlesztése tovább folytatódott 2022-ben.

Kálvária Átmeneti Szállás

A szolgáltatási egység kollégáival havi rendszerességgel esetmegbeszélő teamek valósultak meg. A szociális munkás kollégák munkacsoportjával a mentális zavarral élő személyek állapot és szükségletfelmérésére szolgáló eszközök alkalmazásának bevezetésén, a célcsoport speciális helyzetének adottságait figyelembe vevő adaptálásán dolgoztunk. A felmérő eszközök módszertani ismertetése után felfüggesztettük a fejlesztési folyamatot. A szakmai vezető nyugdíjba vonult és az új szakmai vezetővel fogjuk folytatni a további fejlesztéseket.

A szociális munka csoportmódszereire épülő csoportok közül szabadidős csoport indult el. Továbbá külső önkéntes erőforrással joga csoport.

Az intézményvezetővel és a szakmai vezetővel rendszeres folyamatkísérő megbeszélés valósult meg.

Táblás Átmeneti Szállás

A Táblás Átmeneti Szálláson a másik két szolgáltatóhoz hasonlóan havi rendszerességgel esetmegbeszélő team keretében dolgoztunk együtt a kollégákkal. Az új szakmai vezető támogató légkör megteremtésével szeretné motiválni a kollégákat a szakmai elvárásoknak megfelelő esetmunka vitelére, az esetmunkát kísérő dokumentáció naprakész vezetésére.

A korábbiakban elindult csoportok működnek, így például a művészetterápiás csoport.

A mentális zavarral élő személyek állapotának és szükségletének a felmérésére szolgáló eszközök megismerése elindult a teamtagok aktív részvételével.

A szakmai vezetővel havonta folyamatkísérő megbeszélés valósult meg. További alkalmakkor az intézményvezető bevonásával tekintettük át az intézmény szakmai és működési helyzetét.

Váci úti Éjjeli Menedékhely és Nappali Melegedő

Elindult az esetmegbeszélő csoport. A szolgáltatásfejlesztés következő elemeként a pszichoszociális rehabilitációt elősegítő csoportok bevezetése valósult meg. Az életviteli csoport mellett kézműves, irodalom és konfliktuskezelési csoport indult el 2022. novemberében.

Az intézményvezetővel rendszeres folyamatkísérő megbeszélés valósult meg.

Pszichiátriai munkacsoport

A munkacsoport tagjai a Kálvária Átmeneti Szállás, a Táblás Átmeneti Szállás, a Váci úti Éjjeli Menedékhely és Nappali Melegedő ellátási egységvezetői és szakmai munkáért felelős vezetői, továbbá a FET részéről Szaló Edit, a Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda részéről Makkai Hunor és Bulyáki Tünde.

A munkacsoport találkozások havonta kerültek megszervezésre. A találkozókat a járvány adta lehetőségekből kifolyólag hol személyesen, hol az online felületen tartottuk meg. Nem minden esetben tudtunk teljes létszámmal jelen lenni a találkozókra.

A munkacsoport találkozók jó lehetőséget adnak a kollégáknak, hogy bemutassák, megosszák a többi kollégával a mindennapi működésüket, ehhez kapcsolódó fejlesztési céljaikat, nehézségeiket. A mentális zavarral élő kliensek hatékony segítése kapcsán fontos az intézményen felüli team munka, ennek elősegítését szolgálja a munkacsoport is.

Együttműködés az Ébredések Alapítvánnyal

A mentális zavarral hajléktalanságban élő személyek ellátása a korábbi évekhez hasonlóan az Ébredések Alapítvánnyal együttműködve valósult meg. Az alapítvány közösségi pszichiátriai ellátás keretében 32 főnek nyújtott komplex bio-pszicho-szociális rehabilitációt.

Az Ébredések Alapítvány egészségügyi, pszichiátriai ellátása – a mentális zavarral élő személyek ellátására fókuszáló intézmények mellett (Kálvária Átmeneti Szállás, Táblás Átmeneti Szállás, Váci úti Éjjeli Menedékhely és Nappali Melegedő) – HKA pályázati forrásból az Alföldi Átmeneti Szálláson és a Gyáli Átmeneti Szálláson mentális zavarral élő személyek számára is igénybe vehetővé vált 2022-ben.

2022. ősztől a mentális zavarral élő személyek ellátására fókuszáló intézményekben az Ébredések Alapítvány pszichológusai nyújtanak pszichológiai, illetve diagnosztikai segítséget a közösségi ellátásban nem részesülő kliensek számára.

A közösségi pszichiátriai megközelítés lehetőségei hajléktalan és más szociális szolgáltatásokban képzés partnerünkkel, az Ébredések Alapítvánnyal valósult meg. (A képzésről részletes információk a *Képzések, továbbképzések koordinálása* beszámolóban olvashatóak.)

Sorstárssegítés

A sortárssegítést végző tapasztalati szakértő 2022-ben befejezte segítő munkáját a BMSZKI-ban. Új tapasztalati szakértő kolléga felkérése vált szükségessé (ez 2023 január-februárjában megtörtént).

II. Szakmai támogatás mentális zavarral, hajléktalanságban élő személyeket segítő szakemberek részére

2022-ben folytatódott a *Mentális zavarral hajléktalan élethelyzetben élő személyek pszichoszociális rehabilitációja* című műhelymunka. A műhely online került megszervezésre havi rendszerességgel.

A műhelymunka célja

A mentális zavarral élő személyek különösen sérülékeny kliens csoportba tartoznak. A hajléktalanság helyzete további teherként nehezedik a kliensre. Az esetek nagy részében a hajléktalan, mentális zavarral élő kliensek nem rendelkeznek támogató családi erőforrással, mely segítő lehetne a felépülés útján. Sokszor ezt a támogató szerepet a szállást biztosító intézmény szociális munkása tölti be. Fontos, hogy az intézményen felüli team-munkában (ahol közösségi pszichiátriai ellátókkal közösen valósul meg a segítő tevékenység) a legtöbb erőforrást biztosítsuk a kliensek számára. A műhely egyik célja volt, hogy a kollégák megismerjék a mentális zavarral élő személyek ellátását biztosító szociális ellátásokat (különös tekintettel a közösségi pszichiátriai ellátásra), továbbá az együttműködések lehetőségeit más szolgáltatókkal.

További cél volt, hogy a kollégák betekintést kapjanak a mentális zavarral élő kliensek rehabilitációját elősegítő pszichoszociális rehabilitációs stratégiákba. A mentális zavarral élő emberek közösségi alapú, hatékony rehabilitációjában meghatározó stratégiák a pszichoszociális stratégiák. A tanulásra építő pszichoszociális stratégiák segítségével a kliensek elsajátítják azokat a készségeket, amelyek révén hatékonyabban oldanak meg problémákat, és sikeresebbek céljaik elérésében. Az új készségek önálló alkalmazása csökkenti a szakemberekkel kapcsolatos függőséget. A szociális munkás a pszichoszociális segítségben kulcsszerepet játszó szakember.

A felépülés értékeire fókuszáló szociális ellátások mellett az önsegítő, támogató csoportokba is betekintést kaptak a résztvevők. A műhely munkán többek között vendégünk volt Kaszás Jánosné Ica, aki 2022 első felében tapasztalati szakértőként segítette a Kálvária Átmeneti Szálláson, a Táblás Átmeneti Szálláson és a Váci úti Éjjeli Menedékhelyen élő sorstársait.

Az egyes alkalmak az év során online módon kerültek megszervezésre – mert a munkatársak jelentős része azt jelezte vissza, hogy könnyebben részt tud venni a képzésen, ha nem kell utaznia –, ezzel együtt 2023-ban, terveink szerint, személyes formában folytatjuk a közös munkát.

A műhelymunka hozama

- a résztvevők tudása bővült a célcsoportra vonatkozóan;
- a résztvevők megismerhették a BMSZKI-ban a mentális zavarral élő kliensek támogatására szolgáló programokat, erőforrásokat;
- a résztvevők megismerhették a mentális zavarral élő személyek bio-pszicho-szociális rehabilitációját segítő partnerszervezet, az Ébredések Alapítvány integrált pszichiátriai (egészségügyi és szociális) szolgáltatásait, valamint az alapítványnál működő önsegítő csoportokat.